

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 37/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti TECPAN, s. r. o., Námestie SNP 16, Banská Bystrica (pôvodne Slovenská autobusová doprava, s. r. o., Žitná 5, Žilina), zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Chovanec s. r. o., Vojtecha Tvrdeho 17, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Milan Chovanec, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 209/2015 z 18. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti TECPAN, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská autobusová doprava, s. r. o., Žitná 5, Žilina (ďalej len „právny predchodca sťažovateľky“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 209/2015 z 18. mája 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Ústavný súd konštatuje, že v priebehu tohto konania (po podaní sťažnosti, pozn.) došlo k zániku právneho predchodcu sťažovateľky a jej výmazu 15. júla 2017 z obchodného registra, a to na základe zlúčenia, pričom právnym nástupcom sa stala obchodná spoločnosť OMEGA-ENERGO SK, s. r. o., Kopčianska 10, Bratislava, ktorá tiež zanikla zlúčením s viacerými obchodnými spoločnosťami a bola vymazaná z obchodného registra 16. novembra 2017. Právnym nástupcom uvedenej obchodnej spoločnosti sa stala obchodná spoločnosť TEPCAN, s. r. o., Námestie SNP 16, Banská Bystrica (ďalej len „sťažovateľka“).

3. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní (ako žalovaná v 1. rade, pozn.) o určenie účasti spoločníka v spoločnosti. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) v uvedenej veci svojím rozsudkom žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, keď konštatoval, že žalobca ako spoločník právneho predchodcu sťažovateľky uzatvoril s druhým spoločníkom neplatnú zmluvu o prevode obchodného podielu (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej mal bezodplatne previesť svoj obchodný podiel na druhého spoločníka v spoločnosti právneho predchodcu sťažovateľky (v hodnote 16 596,95 €, t. j. 1/3 obchodného imania spoločnosti, pozn.). Dôvodom čiastočného vyhovenia žaloby bol záver o neplatnosti zmluvy z dôvodu simulácie, pričom zároveň konštatoval, že dissimulovaný úkon predaja obchodného podielu na základe ústnej zmluvy bol neplatný pre nedodržanie písomnej formy. Na základe uvedeného okresný súd určil, že žalobca je spoločníkom sťažovateľky. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že ho potvrdil ako vecne správny. Sťažovateľka nespokojná s napadnutým rozsudkom krajského súdu podala dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 5 Obdo 69/2016 z 30. marca 2017 (ďalej len „rozhodnutie o dovolaní“) tak, že ho odmietol.

4. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom krajského súdu boli porušené jej označené práva, a to z dôvodu, že krajský súd arbitrárne vec právne posúdil, keď dospel k nesprávnemu vyriešeniu kľúčovej otázky o simulácii právneho úkonu, nesprávne hodnotil vykonané dôkazy a na niektoré z nich neprihliadal, resp. ich odmietol vykonať. Sťažovateľka krajskému súdu vyčíta, že na základe vykonaného dokazovania

krajský súd nemohol dospieť k záveru o simulácii právneho úkonu, inak perfektnej zmluvy. V tejto súvislosti sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti pomerne na rozsiahlom priestore skutkovo argumentuje a poskytuje aj svoj právny názor na vec. Tvrdí, že závery uvedené v napadnutom rozsudku krajského súdu sú prejavom svojvôle či arbitrárnosti, preto je presvedčená o tom, že napadnutý rozsudok porušuje jej označené práva.

5. V súvislosti v využitím mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „okrajovo poukazujem na to, že moja ústavná sťažnosť nesmeruje proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR, pričom moje dovolanie bolo odmietnuté v Časti namietaného porušenia § 421 ods. 1 CSP ako neúplné a v časti namietaného porušenia § 420 písm. f/ CSP ako procesné neprípustné. Aj napriek tomu, že moje dovolanie proti tomuto rozhodnutiu nesmeruje, uvedené rozhodnutie sa javí ako nesprávne, keď Najvyšší súd SR dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov I. a II. inštancie nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Dôvodom nenamietania správnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v tomto konaní je to, že konštatovanie porušenia mojich práv pri rozhodovaní dovolacieho súdu, by moju situáciu v praxi neovplyvnilo.“

6. V závere svojej sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jej označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadost'učinenie v sume 100 000 €, ako aj náhradu trov konania.

7. Sťažovateľka zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu s poukazom na skutočnosť, že zamestnáva 80 ľudí a že právoplatnosťou a výkonom napadnutého rozsudku by bola ochromená činnosť samotnej spoločnosti, vyplácanie miezd a prerušenie plnenia si záväzkov spoločnosti proti finančným peňažným ústavom, čo vyvolá úpadok spoločnosti.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V súvislosti s procesným nástupníctvom právneho predchodcu sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že všetky práva a záväzky zaniknutých subjektov prešli z právneho predchodcu sťažovateľky na jej právneho nástupcu a následne potom na sťažovateľku. Ústavný súd nemal pochybnosť o tom, kto v čase rozhodovania ústavného súdu o tejto sťažnosti je účastníkom konania, preto posúdil túto otázku tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia.

11. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo neprípustným spôsobom zasiahnuté do jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

13. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

14. Z obsahu samotnej sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že podala vo svojej veci dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením tak, že ho odmietol. Zároveň z citovanej argumentácie (bod 4 odôvodnenia tohto rozhodnutia) sťažovateľky vyplýva, že prípustnosť svojho dovolania založila na viacerých dôvodoch prípustnosti, konkrétne z dôvodu podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ale zároveň aj na dôvodoch prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Z priloženej kópie rozhodnutia o dovolaní, jeho odôvodnenia, je zrejmé, že pokiaľ išlo o namietaný dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, najvyšší súd konštatoval, že *„dovolateľ v dovolaní obmedzil len na konštatovanie, že odvolací súd nesprávne právne posúdil existenciu naliehavého právneho záujmu a platnosť Zmluvy o prevode obchodného podielu, pričom bližšie nešpecifikoval, v čom malo toto nesprávne právne posúdenie spočívať. Z obsahu dovolania tiež nemožno vyvodiť, v akom smere sa riešenie právnych otázok odvolacím súdom v predmetnej veci odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a ani to, že dovolacím súdom nebola niektorá z právnych riešených odvolacím súdom vyriešená. Dovolací súd v tejto časti považuje dovolanie žalovaného 1/ za neúplné, nakoľko dovolací dôvod nevymedzil tak, ako to predpokladá ust. § 432 ods. 2 C. s. p.“*. Zároveň tiež konštatoval, že uvedené dôvody prípustnosti dovolania právneho predchodcu sťažovateľky sa navzájom logicky vylučujú, keď uviedol, že *„skutočnosť, že k nejakej právnej otázke existuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu a odvolací súd sa od nej odkloní*

(písm. a/), v zásade logicky vylučuje, aby táto otázka ešte nebola predmetom dovolacieho prieskumu (písm. b/). V tejto časti je preto dôvodným odmietnutie dovolania z dôvodu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., nakoľko dovolanie neobsahuje vymedzenie dovolacieho dôvodu tak, ako to predpokladá zákon, čo zakladá aj zmätočnosť podaného dovolania.“.

15. Vychádzajúc z citovaného odôvodnenia rozhodnutia o dovolaní, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol, ústavný súd konštatuje, že dovolanie sťažovateľky v časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP bolo odmietnuté z dôvodu, že bolo neúplné, keďže dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, preto bol daný dôvod na postup podľa § 447 písm. f) CSP. Najvyšší súd v rozhodnutí o dovolaní konštatoval, že sťažovateľka nedostatočne vymedzila dôvody, keď neuviedla, v čom má spočívať nesprávne právne posúdenie veci, a ani to, v akom smere sa riešenie právnych otázok odvolacím súdom v predmetnej veci odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čím nesplnila svoju povinnosť podľa § 432 ods. 2 CSP. Inými slovami, sťažovateľka podala dovolanie, ktoré nemalo zákonné náležitosti, v dôsledku čoho ani nemohlo dôjsť k meritórnemu posúdeniu jej výhrad proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

16. Táto zistená skutočnosť má vážne následky z hľadiska posudzovania prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu po rozhodnutí o dovolaní, aj napriek skutočnosti, že dovolací súd podané dovolanie odmietol. Jadrom sťažnostných námietok sťažovateľky boli tvrdenia o arbitrárnosti napadnutého rozsudku, ktoré odôvodnila tým, že vo veci konajúce súdy nesprávne riešili právnu otázku naliehavého právneho záujmu, ako aj otázku právneho posúdenia neplatnosti zmluvy z hľadiska toho, či v okolnostiach veci bolo možné považovať zmluvu za simulovaný právny úkon, pričom v tomto smere aj argumentovala skutkovými okolnosťami veci.

17. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť svojho dovolania založil na dôvodoch nesprávneho právneho posúdenia otázky podľa § 421 ods. 1 CSP a dovolací súd odmietol dovolanie z dôvodu, že dovolateľ nevymedzil dôvody svojho dovolania, tak ako to vyžaduje § 432 ods. 2 CSP, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka nevyčerpala účinný a dostupný mimoriadny opravný prostriedok na ochranu svojho základného práva na súdnu ochranu,

ako aj práva na spravodlivý proces účinne, preto jej sťažnosť smerujúca proti meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu založená na tých istých dôvodoch, v tej istej veci, je neprípustná.

18. Ústavný súd zároveň konštatuje, že v okolnostiach veci lehotu na podanie sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu nebolo možné považovať za zachovanú v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia procesného rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je v zásade považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú, pretože okolnosť, že sťažovateľka podala dovolanie, ktoré nemalo zákonné náležitosti (a preto bolo odmietnuté), hoci bolo zo zákona prípustné podľa § 421 CSP, predstavuje výnimku pre uplatnenie tejto zásady zachovania lehoty vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu.

19. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť, ako aj pre jej oneskorenosť.

20. Pokiaľ ide o namietaný čl. 1 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje, že predmetný článok neupravuje žiadne základné právo alebo slobodu, ktorej porušenie by bolo možné v rámci konania o sťažnosti fyzických alebo právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť. Preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

21. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie. Obdobný záver platí aj pre jej návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2019